

PLA DE TRANSICIÓ D'INFANTIL A PRIMÀRIA

CEIP CARDENAL CISNEROS

ÍNDEX

1. Justificació

2. Marc legal

3. Objectius

4. Característiques psicoevolutives

5. Metodologia

6. Activitats de transició

6.1 Activitats generals

6.2. Activitats per àrees

6.2.1. Lectoescriptura

6.2.2. Lògico-matemàtica

1. JUSTIFICACIÓ

És obvi que hi ha diferències de funcionament entre l'etapa d'infantil i primària que afecten l'estil d'aprenentatge, aspectes organitzatius i rutines de l'aula perquè canvia el professorat així com els espais i llocs on es desenvolupa la vida diària, la metodologia, la distribució del temps, els materials, s'utilitzen diversos llibres de text... Per això, des de l'Educació Infantil s'ha de potenciar i desenvolupar totes les possibilitats de l'alumnat i dotar-los les competències, destreses, actituds... que faciliten l'adaptació a Primària.

Es pretén establir vincles que desenvolupen sentiments de confiança, oferint als xiquets i xiquetes d'infantil el coneixement del centre escolar tant en els aspectes organitzatius i de funcionament com de les infraestructures i espais. Procurem així dotar-los de la seguretat afectiva necessària per a iniciar el canvi de forma satisfactòria. Per tant, és imprescindible l'estreta relació i coordinació entre els equips docents que imparteixen Infantil 5 anys, primer i i segon de primària perquè l'alumnat visca la transició de forma ordenada, progressiva, seqüenciada i coherent, evitant canvis bruscos.

La finalitat d'aquest pla de transició és facilitar a aquests "majors" de tan sols 5 i 6 anys l'adaptació amb normalitat a tots els canvis que implica la nova etapa escolar amb la col·laboració de professors/es i família. Per aquest motiu hem d'intentar que el pas d'Infantil a Primària es faci d'una forma gradual i positiva.

2. MARC LEGAL

En el Preàmbul del Decret 38/2008 s'estableix que "És necessari que el segon cicle estiga en estreta coordinació amb el primer cicle de l'Educació Infantil, per a seguir el procés iniciat, i amb el primer cicle de l'Educació Primària, perquè la transició entre ambdós etapes tinga elements de continuïtat." Esta coordinació en cap moment pot significar la supeditació de l'Educació Infantil a la Educació Primària.

Així mateix, en l'article 8 de l'esmentat Decret es diu "Per assegurar mecanismes de continuïtat en el procés educatiu de l'alumnat i facilitar la seua adaptació en la transició d'un cicle a un altre i d'una etapa a una altra, els centres implicats estaran pedagògicament coordinats".

En l'article 3.3 de l'Orden de 13 de desembre de 2007, de la Conselleria d'Educació sobre l'avaluació en Educació Primària ja s'establia que: "A fi de facilitar la continuïtat del procés educatiu de l'alumnat, els centres establiran mecanismes de coordinació entre les etapes i els cicles. Durant el primer mes de l'any acadèmic, les tutores i tutors realitzaran una avaluació inicial de l'alumnat amb la finalitat de comprovar el nivell d'aprenentatge i la maduració personal de l'alumnat del seu grup. Tindran en compte també els informes

emesos en l'etapa, el curs o cicle anterior. Estes dades constituïran el punt de partida dels nous aprenentatges.”

En el DECRET 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana es fa referència a:

“dins de la regulació i límits establits per les administracions educatives d'acord amb els apartats anteriors, i en funció de la programació de l'oferta educativa que estableisca cada administració educativa, els centres docents podran: Dissenyar i implantar mètodes pedagògics i didàctics propis.”

Açò permet establir, de manera consensuada, directrius pedagògiques general que donen coherència a les diferents etapes educatives.

Un dels principis bàsics que sustenten el nostre model d'orientació és el de la Prevenció de desigualtats, per la qual cosa, afavorir l'adaptació de l'alumnat al context escolar i la integració d'aquest al grup classe és una de les finalitats del nostre sistema educatiu.

El desenvolupament d'aquest programa es justifica pels nous reptes als que l'alumnat s'ha d'enfrontar quan accedeix a l'etapa d'Educació Primària: nous mestres, ús d'altres recursos didàctics, diferent utilització de l'espai, horaris, nova organització de l'aula i disminució dels moments de joc lliure, entre d'altres. Finalment, cal dir, que per a que la transició siga progressiva i seqüenciada, es fa necessària la implicació/coordinació de tots els membres de la comunitat educativa.

3. OBJECTIUS

Tenint en compte el marc legal a què es fa referència en l'apartat anterior, es poden establir les següents finalitats del Programa de Transició d'infantil a primària:

A.- Facilitar la transició adequada i l'adaptació de l'alumnat als canvis produïts en el context escolar.

B.- Orientar les famílies sobre les aspectes que permeten l'adaptació dels seus fills i filles a la nova etapa.

C.- Orientar al professorat (intercanvi de dades, documentació, informació...)

D.- Promoure la coordinació entre el professorat d'infantil i els equips docents de primer i segon de primària.

4. CARACTERÍSTIQUES PSICOEVOLUTIVES

5 ANYS	6-8 ANYS
ASPECTES PSICOMOTRIUS I AUTONOMIA	ASPECTES PSICOMOTRIUS I AUTONOMIA
- Han aconseguit gran independència i	- Han assolit el seu esquema corporal i

habilitat en els seus moviments - Han millorat en la psicomotricitat fina - Poden realitzar més activitats sols i resoldre situacions que se'ls plantegen sense necessitar l'ajuda de l'adult - Poden assumir xicotetes responsabilitats - Els agrada ajudar i cooperar	tenen més precisió óculomaneu i motricitat fina - Es reafirma la seua lateralitat. Domina nocions d'orientació, situació i tamany. - Organitza i estructura el temps
ASPECTES COGNITIUS I SOCIOAFECTIUS	ASPECTES COGNITIUS I SOCIOAFECTIUS
- Observen amb interès i pregunten per tot el que passa al seu voltant - El pensament comença a eixir de l'egocentrisme. Comencen a tindre una mica més en compte el punt de vista dels altres i arriben a acords que faciliten la convivència - Són capaços de planificar, elaborar i portar a terme un projecte - Poden anticipar i preveure circumstàncies noves. Tenen consciència del perill - Es troben en l'etapa de joc socialitzat, comparteixen les situacions de joc i els materials - Gaudeixen dels jocs en que cal competir, comencen a comprendre i acceptar les regles dels mateixos - Els agrada dramatitzar. En els jocs imiten esdeveniments familiar i personatges televisius. Dramatitzen situacions més complexes i planegen prèviament el desenvolupament de l'escena. Distribueixen els papers. - Comencen a entendre i gaudir dels jocs de taula - Les relacions amb els companys de la classe comencen a consolidar-se i formar-se grups i líders	- Es caracteritzen per un pensament intuïtiu i concret, presentant en ocasions dificultats per a pensar en absència dels objectes (abstracció) - El pensament és sincrètic i regulador, capta un dels aspectes de l'objecte - Encara no es pot parlar de reversibilitat - Poden presentar comportament propis de l'etapa anterior (infantil) com egocentrisme que poc a poc anirà desapareixent - El respecte per les normes i regles en jocs i activitats lúdiques són interioritzades i acceptades - Les amistats són cada vegada més importants i les opinions i actituds dels amics influiran sobre les seues. Moltes vegades constitueixen una colla.
DESENVOLUPAMENT DEL LLenguatge	DESENVOLUPAMENT DEL LLenguatge
- Utilitzen el llenguatge oral com a mitjà de comunicació - A poc a poc són capaços de cedir el seu torn de paraula amb més facilitat - Comencen a interessar-se per aprendre a llegir i escriure. Assagen escriptures pròpies i copien les que troben al seu voltant	- Utilitzen el llenguatge oral com a un veritable mitjà de comunicació. Parlem per expressar els seus pensaments, interessos i sentiments amb relats cada vegada més clars, detallats i elaborats - Els agraden les narracions llargues dividides en capítols. Segueixen

	durant dies la trama d'un mateix relat - S'interessen per llegir i escriure tot allò que els envolta - Tenen major domini de la concepció del temps i de l'espai
DESENVOLUPAMENT DE LA LÒGICAMATEMÀTICA	DESENVOLUPAMENT DE LA LÒGICAMATEMÀTICA
- Són capaços de conèixer, anomenar, representar gràficament i identificar els nombres del 0 al 10 - Coneixen l'ordre de la cadena numèrica - Milloren en la concepció del temps, sempre relacionats amb esdeveniments (ahir, hui, demà) - Són capaços de conèixer, anomenar, representar gràficament i identificar formes geomètriques planes: cercle, triangle, quadrat, rectangle, rombe, oval. S'inicien també en formes geomètriques amb volum: esfera i cub - Presenten millor capacitat en la noció espacial tant d'un mateix com d'un objecte - S'inicien en el concepte d'adició i sustracció	- S'afiancen els coneixements adquirits a l'etapa d'infantil - Amplien el seu coneixement de la cadena numèrica i es familiaritzen amb el sistema numèric decimal.

5. METODOLOGIA

Al llarg de tot el cicle d'infantil es buscarà assolir els objectius anteriorment exposats basant-nos en una metodologia activa on l'alumnat siga el protagonista del seu aprenentatge, fent-lo d'aquesta manera el més significatiu possible. Per tal d'aconseguir-ho, no ens centrarem solament en una metodologia concreta, sinó que treballarem utilitzant una mescla de diverses maneres de fer per tal d'acoplar-nos millor a les seues característiques: treball per grups, treball individualitzat, racons, tallers...

6. ACTIVITATS DE TRANSICIÓ

6.1 Activitats generals

Aquestes activitats engloben totes aquelles mesures que des de les classes de 5 anys es treballen al llarg de tot el curs, per tal de realitzar el pas a primària d'una manera tranquil·la per als alumnes, per tal que tinguin un millor període d'adaptació a la nova etapa.

De manera general quan els alumnes arriben a la classe de 5 anys:

- Comencem a allargar les sessions de abans del pati, de manera que tinguem més temps per a treballar continguts i els xiquets i xiquetes esmorzen al pati com els alumnes de primària.
 - També s'intenta pautar les visites al wc, intentant que no es facen en moments de classe, es a dir en canvis de sessions.
 - Cap a finals del 2n trimestre es comença a treballar amb un estoig individual, on es posa, llapis, colors, maquineta de fer punta...per a desenvolupar l'autonomia i la responsabilitat.
 - Al 3r trimestre realitzem una visita a les aules de primària on els alumnes acudiran en setembre.
- S'organitza la visita quan els alumnes de primària no hi son i es pot realitzar alguna tasca allí (treballar alguna fitxa o amb les llibretes)
- Les classe d'informàtica es realitzen a l'aulari de primària.
 - En les sessions d'anglès també es realitza alguna activitat a la classe de primària.
 - Moltes de les festes i celebracions de l' escola es fan conjuntament, així que tot el cicle d'infantil estan acostumats a desplaçar-se al pati de primaria així com algunes de les instal·lacions de l'altre edifici (gimnàs, aula de música, hall etc..)
 - Concretament també es realitza a final de curs els jocs d'aigua amb els alumnes de 1r de primària i els seus tutors per tal de tindre el contacte amb tots ells.

6.2. Activitats per àrees

6.2.1 Lectoescriptura

- Apadrinament lector: Aquesta activitat es realitza amb alumnes de 2n de Primària i tots els alumnes d'Educació Infantil i les classes de 1r, i els alumnes de 6é

La temporalització és quinzenal. Els alumnes de 2n i 6é preparen una lectura curta (normalment un conte) i vénen a les classe d'infantil i primer (en grups reduïts de 4) a llegir-lo.

- Seguint la mateixa línia d'apadrinament lector, el dia del llibre (23 d'abril) es duu a terme a nivell d'escola un apadrinament, però esta vegada individual. Cada alumne gran apadrina un de menut i per la vesprada eixim al pati dels gran a escoltar i llegir els contes.
- A infantil 5 anys i primer de primària es treballa setmanalment la biblioteca d'aula. Tots els divendres els alumnes porten un llibre a casa per tal de llegir-lo amb la família i fer algun tipus d'activitat curta amb ell (dibuix, copiar paraules etc...)

- Per tal d'adaptar-se al treball de primària també es treballa a la classe de 5 anys amb llibretes de DIN-4. En aquestes llibretes grans treballem per un costat el grafisme creatiu i per l'altre, activitats relacionades amb l'àrea matemàtica.
- Cap al 2n trimestre a 5 anys comencem el treball amb llibreta de pauta, on primer treballem grafismes de les lletres i poc a poc anem escrivint lletres en minúscula i acabant escrivint escriptura espontània. (sempre en minúscula)
- Pel que fa a la introducció de la minúscula a infantil: comencem un poc abans de nadal treballant els diferents traços i moviments que ens ajudaran a començar més tard amb la minúscula.
- Després de Nadal, en Gener, ja comencem a presentar-los les lletres minúscules i a practicar-les diàriament a classe. (Les introduïm als projectes de treball, als noms dels alumnes a la assemblea, als racons de treballs, als jocs de pissarra digital, les tracem de diferent formes, contem els contes de La terra de les lletres, fem còpies a la pissarra).

6.2.2 Lògico-matemàtica

Utilitzar els desdobles d'Educació Física per a treballar tant l'àrea de Llengua, tal i com es fa en el moment actual, com la de Matemàtiques. D'aquesta manera es pot oferir una atenció més personalitzada tenint en compte les necessitats individuals en aquestes àrees. A més a més , també seria productiu contar amb una persona de recolzament ordinari al primer curs del primer cicle, almenys al primer trimestre, amb suficients hores per tal de poder atendre a aquells alumnes que ho necessiten perquè tenen un nivell maduratiu més baix encara que no presenten necessitats educatives especials.

Els continguts a treballar a infantil per tal d'afavorir el pas a primària que considerem necessiten més presència són:

- La direccionalitat dels números.
- La sèrie numèrica fins al 9: en ordre ascendent i descendent, l'anterior i el posterior, majors i menors que un número donat.
- Els ordinals fins el 5é.
- La suma: la seua representació tant en horitzontal com en vertical.
- La resta: amb la tècnica de "l'ascensor", es a dir, realitzant el càlcul contant els que falten per a ... i no només com a substracció de quantitats.